

Лема 1.7. Ако (M, \cdot) има некој десен неутрален елемент, секоја нејова десна трансляција е од облик (8). Поспецијално, ако групоидот има некој лево скратив елемент, постои реципрочно еднозначна кореспонденција меѓу нејовите десно асоцијативни елементи и десните трансляции.

Доказ. Нека e е еден десен неутрален елемент, а φ десна трансляција на групоидот; ако ставиме $a = \varphi(e)$, добиваме

$$(\forall x) \varphi(x) = \varphi(xe) = x\varphi(e) = xa,$$

а од тоа, спрема 1.6, следува дека a е десно асоцијативен елемент.

Нека b е некој лево скратив елемент; ако два елемента a_1 и a_2 одредуваат со (8) една иста трансляција φ , ќе имаме

$$ba_1 = \varphi(b) = ba_2 \rightarrow a_1 = a_2. \text{ Со тоа точноста на 1.7 е покажана.}$$

Забелешка 1.8 Очигледно е дека секој групоид со неутрален елемент e е лево и десно редуцибилен па, од лемите 1.1, 1.3 и 1.7, се добива дека во тој случај на секоја операција „+“ лево комутативна со „ \cdot “ и кореспондира, реципрочно еднозначно еден десно асоцијативен елемент a ; таа кореспонденција е предадена со

$$(9) (\forall x, y) x + y = xy \cdot a.$$

Операцијата „+“ определена со (9) ќе ја означуваме со „ $\dot{+}$ “ и ќе пишуваме $x\dot{+}y$, наместо $x+y$. Претпоставувајќи дека (M, \cdot) е полугрупа, ќе ги проучиме особените на операциите „ $\dot{+}$ “, во зависност од елементот a .

Лема 1.9. Нека (M, \cdot) е полугрупа со неутрален елемент и a елемент скратив од лево. Групоидот $(M, \dot{+})$ е полугрупата, ако и само ако a припаѓа на центарот на полугрупата (M, \cdot) .

Доказ. Нека e е неутралниот елемент на (M, \cdot) . Ако претпоставиме дека $(M, \dot{+})$ е полугрупа, ќе добиеме

$$\begin{aligned} (\forall x) xaa &= eexaa = ea(eax) = (eae)ax \\ &= eeaxa = axa \rightarrow \\ &\rightarrow xa = ax, \end{aligned}$$

од каде следува дека a е елемент од центарот на полугрупата (M, \cdot) .

Обратно, нека a припаѓа на центарот од (M, \cdot) ; имаме

$$(\forall x, y, z) xa(yaz) = xzyaa = xzyaa = (xay)az,$$

т. е. добиваме дека $(M, \dot{+})$ е полугрупа, а со тоа точноста на 1.9 е покажана.

Лема 1.10 Нека a е десно скратив елемент од центарот на полугрупата (M, \cdot) . Полугрупите $(M, \dot{+})$ и (Ma, \cdot) ¹⁾ се изоморфни.

Доказ. Ако ставиме $(\forall x) \theta(x) = xa$, добиваме еднозначно пресликување од M на Ma ; при тоа поради скративоста на a , имаме

$$\theta(x) = \theta(y) \rightarrow xa = ya \rightarrow x = y,$$

т. е. добиваме дека θ е реципрочно еднозначно. Понатака, добиваме

$$(\forall x, y) \theta(xay) = xay a = xya a = xa \cdot ya = \theta(x)\theta(y),$$

а од тоа следува дека $(M, \dot{+})$ и (Ma, \cdot) се изоморфни полугрупи.

¹⁾ со Ma е означено множеството што ги содржи сите елементи од облик xa каде x се менува во M .